

VERSLAG OVER DEN GANG VAN ZAKEN EN HET ONDERWIJS AAN DE AMSTERD. GRAFISCHE SCHOOL

MIJNE HEEREN

De „Amsterdamsche Grafische School” werd den 1en Juli van dit jaar geopend.

Reeds onmiddellijk had ze te kampen met vele moeilijkheden, maar het Bestuur onzer School spaarde tijd noch moeite, om de talrijke bezwaren, die zich telkenmale voordeden, eerst ontstaan door het onverwachte intrekken van een reeds toegezegd Rijkssubsidie, later tengevolge van de schaarschte en duurte van gereedschappen, machines en grondstoffen, met krachtige hand uit den weg te ruimen. En het is me een behoefte, alvorens tot het geven van een overzicht over te gaan, mijn warmen dank te brengen aan het Bestuur der „Amsterdamsche Grafische School” voor den grooten steun, de waardevolle adviezen en de nuttige wenken, welke ik heb mogen ontvangen en die mijn taak zeer veel hebben verlicht.

Zeër zeker verdient vermelding, dat door de architecten, de Heeren HEINEKE en KUIPERS, de voormalige Belgische School, welke er onooglijk en triestig uitzag, met de beperkte middelen, herschapen is in een onderwijs-inrichting voor de „Amsterdamsche Grafische School” met rustige, vriendelijke leslokalen.

De nieuwe richting op grafisch onderwijsgebied, welke de „Amsterdamsche Grafische School” heeft ingeslagen, vindt algemeen bijval. Met groote dankbaarheid hebben we kunnen constateeren, dat onze School zoowel van werkgevers- als van werknemerszijde zoodanige blijken van medewerking en ingenomenheid mag ontvangen, dat onze meest optimistische verwachtingen verre overtroffen werden.

Het bleek weldra, na de opening der School, dat ze in een lang gevoelde behoefte voorzag. Steeds meldden zich nieuwe leerlingen aan en thans bezoeken tezamen 166 leerlingen den dag- en den gedeeltelijken dagcursus.

Het was een gelukkige gedachte, een gedeeltelijken dagcursus in te stellen, waardoor ook de leerlingen, die reeds in de drukkerijen en binderijen praktisch werkzaam zijn, in de gelegenheid worden gesteld, aanvullend onderwijs te genieten. Deze leerlingen bezoeken tweemaal per week de school, n.l. een ochtend, van acht uur tot half-twaalf, en een middag, van half-twee tot kwart-over-vijf. In de ochtend-uren ontvangen ze grootendeels praktisch onderwijs en in den middag krijgen ze les in teekenen, vak-theorie en Nederlandsche taal.

Ook voor de avondcursussen wordt groote belangstelling getoond; deze zelfs zoo, dat we een beteekenend getal ingeschrevenen tot onze niet geringe spijt moesten teleurstellen.

Het aantal deelnemers aan de Avondcursussen onzer School bedraagt voor de afd.

Steendrukken	23
Lithografie	10
Boekbinden	10
Chemigrafie	32
Handvergulden	9
Persvergulden	16
Letterzetten	82
Boekdrukken	40
Totaal	222

Niet minder dan 280 hadden zich laten inschrijven, zoodat een zestig-tal teleurgesteld moest worden.

Wanneer we nu het aantal leerlingen der dagcursussen optellen bij dat der avondcursussen, dan verkrijgen we:

Dagcursussen	166
Avondcursussen	222
	388

Niet geplaatsten 61

Er hadden op de School dus 449 leerlingen kunnen zijn als er meer plaatsen open waren geweest.

Uit de ondervinding, welke we tot nu omtrent de Leeraren hebben kunnen opdoen, blijkt, dat het Bestuur der „Amsterdamsche Grafische School” een zeer goede keuze heeft gedaan met de benoeming van de Heeren: FR. BEKAERT en J. DALLMEYER (Chemigrafie), C. HAFKAMP (Steendruk), H. J. VAN HATTEM (Nederl. Taal), C. HOFMANN (Letterzetten), J. KRULL (Drukken), J. KRUYVER (Letterzetten), A. KÜPPERS (Boekbinden-Handvergulden), J. LIGTER (Teekenen en Lithografie), J. A. VOLCKE (Drukken), G. H. VERMEULEN (Persvergulden).

Niet alleen zijn genoemde Heeren volkomen berekend voor hun taak, maar het blijkt tevens, dat ze deze met een toewijding en ijver vervullen, die de beste verwachtingen beloven voor de toekomst onzer School.

Was aanvankelijk alleen de heer DALLMEYER als leeraar voor de afdeling Chemigrafie benoemd, weldra bleek het noodzakelijk, tengevolge van het groot aantal aanvragen voor plaatsing, een tweeden Leeraar te benoemen. Hiervoor werd de Heer BEKAERT aangezocht, die de benoeming wilde aanvaarden.

Het groote getal leerlingen voor de dagcursussen maakte het eveneens spoedig noodzakelijk, de te groote klassen, die het vrucht dragen van het onderwijs op den duur in den weg zouden staan, te splitsen.

De teekenklassen voor de dagcursussen bevatten te veel leerlingen. Na onderling overleg met de Heeren LIGTER en KRUYVER werd besloten parallelklassen te vormen; de Heer KRUYVER nam een gedeelte der taak van den Heer LIGTER over en geeft teekenonderwijs aan de parallelklasse.

Na afloop der lessen bespreken genoemde Heeren de wijze, waarop ze les geven en de ondervinding, welke ze hierbij opdoen. Door deze samensprekingen en onderling overleg van methode van lesgeven, het gezamenlijk ontwerpen en maken van een leergang in het teekenen, waarbij de Heer LIGTER als leeraar

in het teekenen en de Heer KRUYVER als leeraar in het Letterzetten, van elkaars praktische kennis voordeel kunnen hebben, zullen niet nalaten een gunstigen invloed op het vakteeken-onderwijs aan onze School te oefenen.

Het onderwijs aan de leerlingen van den dagcursus wordt gegeven door den Heer HOFMANN (Letterzetten), den Heer VOLCKE (Drukken), den Heer LIGTER (Teekenen), den Heer VAN HATTEM (Nederl. Taal), den Heer KÜPPERS (Binden-Handvergulden) en den Heer VERMEULEN (Persvergulden).

De leerlingen van den gedeeltelijken dagcursus ontvangen onderwijs van den Heer KRUYVER (Letterzetten en Teekenen), den Heer KRULL (Drukken), en verder van bovengenoemde Heeren in de aangegeven vakken.

Aan de bezoekers van den avondcursus in het Letterzetten wordt het letterschrijven en het maken van typografische schetsen onderwezen door den Heer HOFMANN, terwijl de Heer KRUYVER les geeft in het typografisch teekenen.

De leerlingen-steendrukkers ontvangen, behalve technisch onderricht, les in het teekenen en in de kunstgeschiedenis. De leerlingen-lithograaf ontvangen onderwijs in de vaktechniek en in perspectief, projectie, kunstgeschiedenis en teekenen.

De Heer LIGTER geeft het onderwijs in teekenen en in perspectief, projectie en kunstgeschiedenis.

Reeds is de gunstige invloed van het onderwijs te bemerken en de groote toewijding en ijver van het onderwijzend personeel weerspiegelt op de leerlingen, terwijl de zeer te waardeeren medewerking van de grafische organisaties, van de patroons, chefs en gezellen, benevens de strenge contrôle op verzuim en te laat-komen een geregelden gang van het onderwijs ten goede komen.

De „Amsterdamsche Grafische School” ontving ter geschenke van de firma DUWAER en VAN GINKEL, de firma G. C. A. CORVEY en van de Drukkerij „t Kasteel van Amstel” restanten papier, die voor het onderwijs, nu het papier zoo duur is, een dubbele waarde hebben.

De Heer J. C. M. MENSING schonk de school een kostbare verzameling leermonsters en boekbanden, en gaf in bruikleen een aantal stempels en kaderlijnen. Bovendien ontving de School van den Heer MENSING een stempel van den beroemden Atlas van BLAEUW ter leen.

Door bemiddeling van den Heer E. J. DE GROOT gaf de Gemeente Amsterdam aan de Amsterdamsche Grafische School 300 K.g. Garmond „Romaansch” in bruikleen.

De firma JOH. ENSCHEDÉ & ZN. stond de school bovendien een serie „Caslon” in bruikleen af.

Van de firma's DIEPERINK & Co., FADDEGON & Co. en L. VAN LEER & Co. mocht de School een partij steenen voor de afdeling Steendrukkerij in bruikleen ontvangen.

Een schitterende verzameling reproducties werd de School geschonken door de Heeren M. B. DIEPERINK, W. A. VAN LEER en L. J. ZEGERS VEECKENS. Deze fraaie reproducties, die in de, door de architecten zoo doelmatig aangebrachte wandlijsten zijn aangebracht, vormen een leerrijke lokaalversiering.

Een aantal cliché's werd in bruikleen afgestaan door den Heer J. C. M. MENSING, de firma's LINDETEVIS-STOKVIS en ROELOFFZEN, HÜBNER & VAN SANTEN.

Ten behoeve van het teeken-onderwijs stond de „Rijks-Commissie voor de vervaardiging en ruiling van reproductiën van Kunstvoorwerpen” een verzameling gipsafgietsels af.

Van de firma TERWIJN ontving de School een aantal restant-vellen voor het onderwijs aan de afdeling Binderij.

Ook de Bibliotheek onzer School werd bedacht. Ze ontving ten geschenke van den Heer M. B. DIEPERINK: „La pierre lithographique”, „La composition hieroglyphique” en „Arrest du Conseil destat du roy”; van den Heer J. F. DUWAER: het tijdschrift „Ring”; van den Heer E. J. KUIPERS; „Wan Kwoh Kung Pao, A review of the Times” en een atlas met handschriften, en van den Heer L. J. ZEGERS VEECKENS: „Arbeiten an der Vergoldpresse”, „Zeichnen und Schneiden”, „Die Klebstoffe”, „Papierprägung” en „De Grassetletter”.

De Heer DUWAER verrijkte de Bibliotheek met ’n zeldzame verzameling kalenders.

We danken de vriendelijke leeners en schenkers ten zeerste voor den onder-vonden steun en we bevelen de School voor dergelijke schenkingen en leeningen ten zeerste aan.

We hebben slechts hier en daar een greep kunnen doen uit de rijke stof, welke het afgelopen tijdperk ons bood, sedert de opening van de „Amsterdamsche Grafische School”.

Dit korte verslag kan dus geenszins aanspraak maken op volledigheid, maar we zouden nog gaarne vermelden, dat het personeel der School zijn Bestuur innig dankbaar is voor de daadwerkelijke warme belangstelling, welke het van dit College heeft mogen ontvangen.

De krachtige wijze, waarop het Bestuur der „Amsterdamsche Grafische School”, allen deskundige vakmannen, het onderwijs in vaste banen leidt, de groote medewerking van de beoefenaren der grafische vakken en de algeheele toewijding van het Personeel beloven in de toekomst onze School groot en deugdelijk te maken.

Amsterdam, Nov. 1918.

L. RONNER, Directeur.

